

Politični utrinki.

Za Avstrijo !

V avstrijski gospoški zbornici držal je grof A u e r s p e r g znameniti govor, ki je naravnost zgodovinskega pomena. Povedal je vsej avstrijski javnosti prav očitno in brez vsach ozirov resnico. Mi smo to resnico že skozi dolga leta javnosti pridigovali; posledica je bila, da so nas imenovali "ante-kriste" in "sovražnike Slovencev." Zdaj je pa zastopnik velikega plemstva imel pogum, v gospoški zbornici očitno povedati, da se razšira med južnimi narodi po gubonosa, proti avstrijska struja. Te besede se mora tudi na najvišjem mestu v prid naše ljubljene Avstrijе slišati! Nikdo ne sovraži Slovence in Hrivate, ker so ti v tej vojni jasno dokazali, da znajo svojo srčno kri za cesarja in domovino prelivati. Jnnaki so in čest tem junakom! Ali tistim zahrbtnim "jugoslovanskim" hujškačem, ki vporabljajo stiske domovine za svoje brezdomovinske načrte, treba je resnico povedati. Danes velja le eno geslo: K d o r j e z a A v s t r i j o , t a j e z n a m i , k d o r j e p r o t i n j i , t a j e n a š s o v r a ž n i k !

V službi caria.

Med češkim socijalnim demokratom poslancem Šmeralem in češko-narodnim agrarcem se vršijo hudi boji. V teh bojih je češki urednik Folber m. dr. pisal: „Ob priliki budem dokazal, kako grdo in strahopetno so one osebe ravnale, ki so, da si obdržijo nesramno plačo v bistvu caristične vlaade, družine čeških delavcev v nevarnost vrgle...“ Z drugimi besedami povedano: Češki urednik Folber priznava in naglaša javno, da je bilo mnogo narodnih Čehov odruske vlaade podkupljenih in plačanih... To je prav zanimivo za slovenske zagovornike čeških veleizdajalcev.

Časi bojkota?

V eni svojih zadnjih številk prinaša mriborska „Straža“ nesramni dopis iz Zgornej Radgono, v katerem napada nekega trgovca na prav lopovski način. Dotični trgovec prodaja namreč tudi razne časopise, tako m. dr. celo liste „Slov. gospodar“, „Slovnarod“, „Stražo“ itd. Poleg tega prodaja tudi „Štajerc“, ker ga ravno njegovi kupci zahtevajo. Kajti „Štajerc“ postaja ravno z vsakim dnevom bolj priljubljen. Zaradi tega pa napada „Straža“ dotičnega trgovca in ga naravnost bojkotira, brez da bi mriborska cenzura to opazila. Za sto vragov, ali imamo res že „jugoslovansko“ državo uresničeno? Ali je res že famozni kaplan dr. Korošec nekak diktator na Spodnjem Štajerskem? Naš list je bil in je danes še patrijotični, avstrijski časopis. „Straža“ in njeni bratci pa so za raztrganje Avstrijе, za bratstvo s Srbij in Rusij, za pogin naše domovine. Vsaka stvar ima svoje meje in tudi naša potprežljivost. Vprašamo torej prav odločno c. kr. oblast, kako more dopuščati navadni bojkot poštenih trgovcev, ki prodajajo v prid domovini patrijotične liste? Hočemo odgovor na ta ali oni način, — drugače si bodemo znali pomagati! Patrijotizem menda še vedno ni vzrok za zatiranje in bojkotiranje.

Dr. Korošec je vzrok!

Na razna vprašanja konštatiramo in pribijemo enkrat za vselej, da je kaplan dr. Korošec kot načelnik „Jugoslovanskega kluba“ in vodja „Straže“ ter „Gospodarja“ o d g o v o r e n za vse proti avstrijske ekscese teh listov. V teh listih se je v zadnjem času naše poštene somišljenike, junake Sočine fronte od 87. regimenta, podlo opsovalo, da so „šnopsarji“. V teh listih se je nesramno za proti avstrijske „jugoslovanske“ cilje delovalo. V teh listih se je kmete proti oblasti hujskalo. V teh listih se je lagalo, da je itak slavni general Boščarić vodja naših zmag proti Italiji, medtem

ko se je hinavsko zamolčalo, da je poveljnik naših zmagovitih armad presvitli naš cesar Karl... V teh listih se dela torej zistematično propagando proti Avstriji. To se mora enkrat nehati! Odgovoren za vse to pa ni nikdo drugi nego dr. Tone Kor o řec, kaplan v Mariboru!!!

Sestanek vladarjev ob zmagoviti laški fronti.

Ob priliki velikanskih zmag naših in nemških armad je treba posebej naglašati, da so zvesto združeni vladarji Avstro-Ogrske, Nemčije in Bolgarske imeli priliko, si zopet stisniti svoje poštene roke ob fronti izdajalske in danes tako grozovito premagane Italije. To je naravnost zgodovinski trenutek, katerega ne more nobena nasprotniška hinavščina in nobena sovražna hujskarija prikriti. O sestanku združenih vladarjev poroča c. k. kor. in brzoj urad:

K.-B. Gorica, 11. novembra. Njegovo Veličanstvo nemški cesar je dospel danes na jugozapadno bojišče. Na neki mali postaji na Krasu je sprejel cesar in kralj Karl svojega prijatelja in zaveznika. K sprejemu so došli tudi nadvojvode Maks Friderik in Evgen, kakor tudi princ Feliks Parmski. V spremstvu cesarja in kralja so pričakovali nemškega cesarja prvi najvišji dvornik princ Hohenlohe, generalni adjutant feldmaršallajtnant princ Lobkovic, generalni polkovnik baron Dankl, ki je prideljen cesarju v častno službo, šef generalnega štaba general baron Arz, šef vojaške pisarne general baron Marterer in službojoči krilni pobočnik major grof Hunyadi. Na peronu je stala častna stotinja pešpolka, štev. 99 z zastavo in godbo. Ob 5. uri
12. novembra je naši cesar pri-

10 minut popoldne se je nemški cesar pripeljal na kolodvor. Naš vladar je stopil na rob perona. Kakor hitro se je vlak ustavil, je izstopil cesar Viljem iz svojega voza. Cesarja sta se pozdravila in si presrčno segla v roke ter se ponovno poljubila. Po daljšem pogovoru, v katerem je nemški cesar našemu vladarju ponovno čestital k rešitvi, je nemški cesar pozdravil k sprejemu došle nadvojvode in princa Parmskega, potem vladarjevo spremstvo, dočim je naš cesar pozdravljal spremstvo nemškega cesarja. Oba cesarja sta potem posetila drug drugega, cesar Viljem je obiskal tudi cesarico Zito. Kmalo nato je prispel bolgarski car Ferdinand s princem Borisem in Cirilom. Izvršilo se je daljše pozdravljanje med vladarji. Ob 7. zvečer je bila pri Njegovemu Veličanstvu cesarju in kralju večerja za vladarje, nadvojvode in prince, istočasno za suite v dvornem vlaku posebej. Po presrčnem slovesu je nemški cesar nadaljeval svojo pot na fronto. Bolgarski car in naša cesarska dvojica so se vrnili v svoje bivališče, da od tam nadaljujejo svojo pot na fronto.

To poročilo nam znači; da je zvestoba osrednjih sil vedno močnejša in da te zvestobe nikdo ne more premagati. Dokler bode Avstro-Ogrska in Nemčija na tako jekleni način združena z ostalimi našimi zavezniki, jih ne bode niti vražja sila premagala. Veselimo se, da zvestoba še ni izginila iz sveta!

Rusija v revoluciji.

Na Ruskem vlada zopet krvava revolucija in narod mori v zapeljani strasti sam sebe. Kakor smo že v zadnji številki poročali, je socijalistični vodja Lenin z močnim udarcem premagal od Angležev podplačanega ministra Kerenskega, si za kratek čas pridobil vlado in s svojimi pristaši evropskим silam predlagal premirje ter tudi določil „ruske“ mirovne zahteve. Žal da so bile Leninove sanje prav kratke. Kerenskemu se je posrečilo glasom nevtralnih poročil v pravem času pobegniti; zbežal je na fronto, zbral okoli sebe nekaj zanesljivega vojaštva in marsiral proti Petersburgu. Pred durmi Petersburga se je bila glasom omenjenih poročil krvava bitka Rusov proti Rusom, ki je končala s porazom Leninovih pristašev. Intako je za sedaj zopet Kerenskij vladar. . .

Za kako dolgo? Nas to v resnici ne zanima. Rusija postala je danes pravi peklenški kotelj in prebivalstvo se mesari v nekaki blaznosti ki je civiliziranemu človeštву skoraj nerazumljiva. Pristaši Kerenskega divjajo kruteje nego carjevi krvniki. Leninovi pristaši se ne bodo nikdar vdali, ker imajo sreca ljudstva za seboj. Prijatelji carizma pa tudi še niso izumrli; i oni čakajo na pravi trenutek, da uresničijo zopet moskovitsko trinščto. Vse divja v močvirje meščanske vojne, vse hiti proti splošnemu ruskemu polomu. . .

Nam mora biti to prav. Kajti v vojni se je morala vsaka država navaditi tiste sebičnosti, ki jo je izdajalski Italijan imenoval: „sacro egoismo“. Dokler in kér se Rusija sama mesari, smo mi in naši zvesti zaveznički rešeni njenega nasilja. Car se je pustil zapeljati v to grozovito vojno. Hotel je svoj zločin popraviti in z osrednjimi silami mir skleniti. Zato ga je od angleškega zlata pijkeni Kerenskij vrgel; kajti Anglež stoji kakor satan za vsemi zločini svetovnega zgodovine. Satanova naloga se ni izvršila! Plamena revolucije so začgalista lastni dom naših strupenih sovražnikov. . . In tako je po številu največji naših sovražnikov postal najmanjši. . .

Revolucija na Ruskem bode porodila — in mora poroditi, ker je to zgodovinska potreba! — zmožnega moža, ki bode navel pravo pot za ruski narod: pot do miru z nami in našimi zavezniki, ki nismo Rusiji nikdar vojne diktirali, ki smo se pa morali proti nje boriti, ker je bila nositeljica neskončnih želj strupenega panslavizma. Naši in nemški vojaki s svojimi zavezniki so pobili Rusijo na bojiščih. Zdaj se mori ta ne srečna država sama. In čim bolj se mesari, tempreje bode svet doživel zaželeni mir.

Prošnja gospem !

Ne vem, če sem že kedaj tako težko
prosil kakor danes. Ali se ne toži dan za
dnem, da ni dobiti niti za dragi denar naj-
potrebejših živil? Da je zdaj zaprta celo
prodaja perila? In zdaj naj damo tudi to
malenkost, kar še imamo? Suknjo so nam
že slekli, zdaj pride srajca na vrsto!

Naj le godrnjajo, dobrosrčni Avstrijei,
dali bodejo pa vendor kaj.

Našim vojakom na bojišču primajkuje
perila!

Kako more prava gospodinja kaj tacega slišati, da ne bi nič dala? Brž bo preiskala svoje omare in zaboje in kjer najde kakšen pogrešljiv komad perila, bodi si srajca ali hlače, bodi si žepne robce ali nogavice, bodi si mizne prti ali brisačo, bodi si volneno perilo ali otroče perilo — pripravila bo dobra gospodinja; vse kar oblači, ker obvaruje mrazu, je dobredošlo. Vojno ministerstvo prosi!

prosi: Prosi v imenu naših vojakov zunaj, pri katerih ima vsak od nas koga ljubega in dragega, prosi, da se kolikor največ mogoče pripravi takšnjih stvari, katere potem poberejo zanesljivi mladi ljudje (srednješoleci ali učenci meščanskih šol pod nadzorstvom učiteljev).

Pač ne bo treba, da so me naprosili, naj pomagam prositi. Matere, žene, sestre i. t. d., ki imajo na frontah svoje sinove, može im brate, bodejo veselega srca darovale, hvaležne, da jim bo mogoče poslati trpinom, kar se doma lahko pogreša.

In kdor končno za naše ljube junake žrtvuje svojo zadnjo srajco, ostane mu še vedno —

Beter Boegger

Razno

ANTON STERING †.

V Gradcu je umrl po težki bolezni direktor meščanske šole in šolski inšpektor g. Anton S t e r i n g . Pokojnik bil je značajni mož in navdušeni šolnik, kakor jih je malo.

Sola mu je bila prvo in zadnjo in kjer je deloval, tam je šolstvo tudi cvetelo ter se razvijalo. Hvaležnost v srečih šolske mladine mu bode tudi najlepši spomenik. Velike zahude si je stekel pokojnik pa tudi kot dolgoletni občinski svetovalec v Ptiju in delač za javni blagor. Bil je od nasprotnikov mnogokrat napaden, ali šel je svojo pošteno pot naprej brez ozira na desno in levo. Naj sede temu pravemu učitelju štajerska zemlja akha!

Iz Ptuja

se nam poroča: V mestni farni cerkvi so se izvršile v zadnjem času zopet razne tativne; zlasti oltarski prti in sveče so bile že skozi daljši čas pokradene. Treba je na vsak način tata roki pravice izročiti. G.

Leopold S l a w i t s c h , veletrgovec v Ptiju,

plača 20 krun vsakomur, kdor bi zamogel

tata prijeti ali na njegovo sled spraviti.

Cestni rop.

Poroča se nam:

Dne 8.

novembra

t. l. ob

5.

uri

popolne

šel je vinski

trgovec

Vincenc

Stoklas

iz Leskovca proti

Ptiju.

Pri sebi imel je 60.000 krun denarja.

Na cesti od Turniša proti Bregu bil je od

ognaca

Vi d o v i č

iz Luptove v roparskem

namenu napaden. Napadeni Stoklas je prišel

je zaradi tega iz roparjevih rok, ker so slu-

ljajno ljudje po isti cesti prišli in je moral

popar vsled tega svoj plen pustiti. Vidoviča,

ki služi pri vojakih in ki je bil ravno na do-

pustu, je mestni stražnik F l e i s c h a c k e r

retiral in sodnji izročil.

Oklic

zveze kmetijskih zadrag na Štajers-

ku za podpisovanje VII. vojnega posojila.

— K m e t o v a l c i ,

podpisujte VII. vojno

posojilo! Ker odklanjajo naši sovražniki mir,

šim hočemo dokazati, da smo pripravljeni,

odeliti cesarju sredstva, da se doseže z zna-

govitim nadaljevanjem vojne častni mir. Vaš

domači denarni zavod, vaša šparkasa spre-

java pod tako ugodnimi pogoji podpisovanja

vojnega posojila! Zveza kmetijskih zadrag

na Štajerskem pa je g l a v n o n a b i r a l n o

m e s t o z a v o j n o - p o s o j i l n a z a v a-

r o v a n j a c . k r . a v s t r i j s k e g a v o j a š k e g a v d o-

v o s k e g a i n s i o t i n s k e g a s k l a d a , f i l i j a l k a G r a d e c .

Zavarovanja je naznaniti pri vaših denarnih

zavodih (šparkasah), kjer se vam bode dalo

tudi vsa pojasnila. — Zvezni zastopnik :

F. B a r t a .

Iz bojišča

se nam piše: Dragi nam „Šta-

jer“! Srčne pozdrave pošiljajo ptujski fantje

in možje iz rumunskega bojnega polja svojim

starišem, ženam, prijateljem, znancem in slo-

venskim dekletem, posebno iz barbarske in

videmske fare, kjer imajo letos dosti vina.

Naznanjam jim, da nam gre po srednje,

samo zima nas že nadleguje. Korporal Ko-

renjak Karl, Sv. Barbara v H., cgsf. Cafuta

Johan iz Luptave, Sv. Vid pri Ptiju, grft.

Škofič Johann iz Vurmberga, krpl. Šerbak

Vinko, Sv. Križ pri R. Sl., pešča Kureš Franc

iz Spuhelj, Golob Franc iz Prvence. Vsi za

hrabrost po trikrat odlikovani.

Vlom.

V C v e t o v c i h

pri Mariboru se

je v stanovanje posestnice Marije K a t z i a n

vломilo 4100 in kron ukradlo. Tatvine sumljiva

sta dva vojaka.

Nerodni tat.

Vojaškemu šoferju H u b e n y

bilo je kolo v vrednosti 500 krun ukradeno.

Kmalu nato prinesel je neki vojak kolo k

trgovcu in ga prodal za 80 krun. Previdni

trgovec mu pa ni izplačal cele svote, marveč

mu je naročil, da naj po denar pozneje pride;

ali medtem je že policija došla in ga are-

tila. Tat je infanterist Franc M a t t l .

Slovenska Bistrica.

Obrat male železnice

od južnega kolodvora v mesto Slovenska Bi-

strica bil je 16.

t. m. do nadaljnega vstavljen.

Pridna vojna svinja.

V Niklasdorfu pri

Le o b n u je svinja posestnika J e i t l e r

te dni vrgla 17 krepkih, živih mladih. Pač

pridna svinja.

Lepo darilo.

Vrli naš somišljenik, bivši

član v S l o v . B i s t r i c i g . A. S t i g e r

daroval je za nabavo čevelj vbogi šolski deci

200 krun, isto svoto pa tudi za telovadnico.

Čast mu!

Častno imenovanje.

Občina R o ß b a c h

pri Mariboru imenovala je g. ces. svetnika

dra. Armanda Rak vsled njegovih zaslug

za občino za častnega občana. Čestitamo.

Vlom. V gledališko pisarno v Mariboru je neznani tat vlomil, ukradel nekaj denarja in vzel tudi nekaj gledaliških vstopnic seboj.

Požar v kleti. V M a r i b o r u je nastal pri kuhanju parafina v knjigovezni E. Sliu-za in požar, ki so ga zamogli gasilci v enourneh delu zadušiti. Disponent firme g. Johan P r e g r a d je bil hudo vpečen. Škode je bilo za več tisoč kron.

* * *

Zahvala mesta Celovca. V seji občinskega sveta v Celovcu sprejelo se je ednoglasno slediči brzjav na kabinetno pisarno cesarja: „Zbrani občinski svet izraža v imenu dežel-nega stolnega mesta Celovce svoje navdušeno veselje glede slavnih vojnih uspehov zavez-niških armad na italijanskem bojišču in glede osvoboditve naše deželne meje od sovražnika ter izreka najvišjemu vojnemu gospodu naj-udanejšo zahvalo ter junaškim četam hvale-polni pozdrav!“

Vlom v mlin. V noči na 23. oktobra se je v domači mlin posestnici Marije R a i-m u n d v Annenheimu na Koroškem vlamilo ter 63 kil ržene in 25 kil koruzne moke pokradlo; nadalje so vzel tatovi tri vreče in en 50 K vredni čebelnjak seboj. Sumi se, da so vlamili pobegnili ruski vjetniki.

Spomenik cesarja Franc Jožefa I. so pred kratkim v navzočnosti cesarja Karla v C e-l o v c u razkrili. Krasni spomenik je delo koroškega umetnika g. Jos. K a s s i n . Kaže pokojnega vladarja v kronskega plašču. Na podlagi iz mramorja stoję spredaj le besede: „Franz Josef I.“; zadaj pa stoje besede: „Als ebernes Rohr war ich Kärntens dräuende Wehr, — Als Standbild des Kaisers der Treue der Kärntner zur Ehr.“ Besede se nanašajo na to, da je bil spomenik vlit iz starih kanonov koroške trdnjave Hensel, ki jih je darovalo v ta namen 10. armadno poveljstvo. Spomenik dela Celovcu in vsej Koroški čast!

Slepjar. Oktobra meseca prišel je k posestniku A l i g n e r v Kranbathu neki mladenič v uniformi lajtnanta in se mu je ponudil da mu preskrbi vino. Aligner mu je dal 600 krun. Pozneje se je izkazalo, da je bil dotični „lajtnat“ navadni slepar. Te dni so goljuša v Celovcu vjeli in sicer je to 19-letni enoletni prostovoljec Franc W r i t z-m a n n b o s . h e r c . i n f . r e g . š t . 2 .

Ustrelil se je v C e l o v c u neki 27-letni bančni uradnik zaradi srčne in živčne bolezni. Nesrečne je bil takoj mrtev.

Smrtna nazgoda Rusa. Iz G r a f e n s t e i n a se poroča: V Petersdorfu dotaknil se je vojno-vjeti Rus K. K o w a l o w neprevidno električne žice in bil je takoj mrtev.

* * *

Zanimiv proces radi špijonaže v Budimpešti. Dne 6. t. m. je stal pred vojaško sodnijo v Budimpešti neki enoroki mož, slušatelj na tehnični visoki šoli, obdolžen sokrivde na špijonaži. Obtoženec se imenuje Franc G ö-möri, rojen 1892. Obtoženica ga dolži, da je podpiral beg svojega mlajšega brata v Rumuniji, ga spremil do Oršove in se po svojem bratu ponudil rumunskemu generalnemu štabu za špijonažo. Obtoženec je izročil svojemu bratu razne vesti o obrambnih napravah na rumunski meji, o raznih vojaških napravah v Budimpešti in drugodi in hotel takoj zasnovati veliko špijonažo. Po daljšem razpravljanju je sodni dvor sklenil, da se preišče duševno stanje obtožanca, nakar je bila razprava preložena na nedolžen čas.

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni; sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 17. novembra: Brežice (svinjski sejem).

Dne 18. novembra: Gomilica, okraj Lipnica.

Dne 19. novembra: Podsreda** okr. Kozje; Ivnica**; Slovenji Gradec**; Šoštanj **; Sv. Juri ob Pesnici**, okr. Maribor; Ruše** okr.

Maribor; Zgornja Polškava**, okr. Slov. Bistriga; Ljubno**, okr. Gornji Grad; Sv. Juri ob južni železnici, okr. Celje.

Dne 20. novembra: Središče (svinjski sejem); Radgona*.

Dne 21. novembra: Podčetrtek**, okr. Kozje; Sinabelkirchen**; okr. Gleisdorf; sv. Juri ob Ščavnici**, okr. Zgornja Radgona; Sv. Juri**, okr. Vransko; Imeno (svinjski sejem), okr. Kozje.

Dne 22. novembra: Ernovž**, okr. Lipnica; Breg pri Ptiju (svinjski sejem).

Dne 23. novembra: Temriach, okr. Frohnleiten; Gradec (za klavno živino); Rogatec (svinjski sejem).

Dne 24. novembra: Sv. Margareta ob Pesnici*, okr. Matibor; Teharje*, okr. Celje: Brčko (svinjski sejem).

V malem ali velikem?

Za ljudi, ki imajo posebno veselje z živalmi, in za reje živali so velikoobratne reje drobnic in velika perutninarska dvorišča zelo mikavna. Baš v tem času je vprašanje o malem ali velikem obratu reje drobnic zelo pereče. Marsikater vojni invalid in vojni pohabljenec, marsikater vojna vdova in sirota se bodejo brigali za nove posle. Ni se čuditi, da se je po tako obširnem in vabiljivem priporočanju raznih strok od poklicanih mest in žal tudi nepoklicanih mest že marsikater odločil, da se posveti popolnoma reji drobnih živalij. Dan na dan se razpošljajo vabilni listi na vse strani in neki ljudje se kar trgojajo za nje, pozirajo iz njih topesmeselnost in postanejo reje drobnic v »velikem slogu« ali pa vsaj hočajo postati.

Radi tega je pač potrebno, da se na tem mestu pove beseda o veleobratni reji drobnic. Popolnoma načelo je, ako se na primer tako računi: I kunc, I koza, I kura, I panj čebel, I unca sviloprekinih jajc do načajo toliko in toliko dobička, toraj mora 20 kuncov, 20 kož, 20 kur, 30 panje čebel, 20 unc sviloprekinih jajc donašati 20-kraten dobiček. Ako si predstavimo potrebno množino hrane za 20 živalij, izgube, stavbe hlevov, popravila, lastne in morda še tuje delavske sile, prepriča naša lahko že jednostavno dokazovanje — če se v tem slučaju sme govoriti sploh o dokazovanju — da je dobiček, ki bi bil natanko sorazmeren s številom živalij, pač zelo dvomljiv. Za hasnoviti ustroj velikega obrata treba je pred vsem lastne izkušnje, ni uspehov, kjer se ne gospodari pridno in vneto, kjer ni knjigovodska in trgovska ravnanja, pojavi se kmalu propad najhujše vrste. Lastno posesivo bi moralo biti nezadolzeno, ali vsaj toliko glavnica, da se tudi takoj lahko plačajo plemenske živali, hrana, hlevi itd. Natančne svote ni moči podati, gotovo pa mora biti glavnica vsaj tako velika, da ne pridevmo v škrice, če se nam tudi celo podjetje ponesreči; vsaj tako dolgo bi moral biti človek prosti skrb za kruh, dokler ne najde novega poklica. Baš slednja okolnost se premašo uvajajo. Ako bodoči velerejec počne z dolgov, ne bo iz takšnega podjetja nič prida. Skrajna se mora povsod plačati učinka, razočaranja, izgube, bolezni ne izostanejo, k temu se pride odpelačevanje glavnice in obresti. Za lastno žito in bitje ostane malo ali nič in še le zdaj »se odprejo oči.« Pišem to, ker imam dokaze za istinitost svojih trditv v izkušitetv. Ko bi smel, koliko imen razočarancev, oškodovanec bi lahko naštel! Poznal sem veleobrate, ki so sijajno počeli v vendar vkljub kapitalu in marljivosti niso mogli napredovati. Prelahko se tudi pozabi, da živali pri pravilnem gojenju uspevajo in tedaj polno dela od reja zahtevajo. V mnogih velikih obratih niso zadostovalo delavne sile cele obitelji (očeta, matere, 4 ali 5 otrok v starosti 10–20 let), da bi zadostno stregle živalim. Bili so prisiljeni najeti pomognih sil celo trgovsko izučenih oseb in načilih so si tedaj novih bremen. Kdor pri takšnih rejah nima poslovne sreče, propade sigurno. Mnogokrat je neobhodno potrebno, da se kupijo konji in vozovi. Kako pa bi ostalo kdo dobička? Ako še manjka zadostnih odjemalcev, ako nista bližu železnica in pošta, ako izostanejo plačila itd., postane kmalu iz nesreče beda. Toda dosti o tem!

Reja drobnic donašen lep dobiček; kdor temu oporeka, naj poskusi. Toda kedaj je reja drobnic hasnovita? Ako se opravlja v malem, ako se ne redi več živalj ne se jih lahko in ceno preredi. To resnico bi si moral dobro zapomniti. Kdor ima krme le za eno kozo, naj ne redi dveh in kdor zamore samo dva kunca rediti, ceno rediti, bil bi zapravljivec tm po vrh mučitelj, kaj sledi iz tega? Ako se pečate z reja drobnih živalij v skromnem obsegu, donašala vam bo reja tudi uspehe in veselje, varujete se pa reje drobnih živalij v »velikem slogu«, ako ni za to potrebnih pogojev!

Iz »Landw. Zeitschr. f. d. Rheinprovinz«.

Pravilno spravljanje krompirja.

Po izredni važnosti krompirja za ljudsko prehrano ne bo odveč, ako letos s posebnim povdankom opaziramo na najvažnejša pravila, ki nas poučijo, kako se to dragoceno živilo spravlja in kako se z njim ravna.

Krompir n e s m e z m r z n i t i , radi tega mora biti v vsakem skladniču za krompir topomer, kateri nas opozarja na pretečo nevarnost. Pod drugo stopinjo po Celziju ne sme pasti topota, sicer postane krompir sladek. Za krompir je najboljše, če ima 4 do 6 stopinj